

glasilo

vrhovnega sveta

leto XC januar–marec 2009

403

Pascual Chávez

SALEZIJANSKA DRUŽINA VČERAJ IN DANES

Razlaga vezila za leto 2009

Pascual Chávez V.
Salezijanska družina včeraj in danes
Razlaga vezila za leto 2009

GVS 403

Naslov izvirnika
La famiglia salesiana ieri e oggi
Strenna 2009
v: Atti del Consiglio Generale (Glasilo vrhovnega sveta)
leto XC, januar–marec 2009, št. 403
Atti del Consiglio Generale je uradni organ animacije
in obveščanja za salezijansko družbo

Prevedel: prof. Stane Okorn SDB
Uredil: Marjan Lamovšek SDB
Računalniški prelom: Marko Suhoveršnik SDB
Izdal in razmnožil: Salezijanski inšpektorat, Ljubljana
Namesto rokopisa za člane salezijanske družbe
Ljubljana, 2010

Pascual Chávez

**SALEZIJANSKA DRUŽINA VČERAJ IN DANES:
SEME JE POSTALO DREVO,
DREVO PA JE POSTALO GOZD**

Razlaga vezila za leto 2009
150-letnica ustanovitve salezijanske družbe

»Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu, ki ga je nekdo vzel in vsejal na svoji njivi. To je res najmanjše od vseh semen; ko pa zraste, je večje kakor zelišča in postane drevo, tako da priletijo ptice neba in gnezdijo na njegovih vejah« (Mt 13,31–32).

Predragi bratje in sestre salezijanske družine!

Pozdravljam vas z don Boskovim srcem, iz čigar gorečnosti in pastoralne ljubezni se je porodila duhovna in apostolska družina. Mi smo najlepši in najrodovitnejši sad njegove celostne predanosti Bogu in njegove zavzetosti, da bi mlade, zlasti revnejše, potrebne in ogrožene videl, kako dosegajo polnost življenja v Kristusu.

Po vezilih, ki so nam dajala toliko pobud in nas spodbujala v zadnjih treh letih, vam predlagam še bolj pomembno, zahtevno in obetajočo. Je v tesni zvezi z našo identiteto in našim poslanstvom. Od njega je namreč odvisna naša bolj vidna navzočnost v Cerkvi in v družbi in učinkovitejše delovanje pri spoprijemanju z današnjimi izzivi.

Leto 2009 nam bo moralo pomagati, da bomo vedno bolj uresničevali don Boskovo prepričanje, da vzgoja mladih terja veliko mrežo oseb, predanih zanje, in odločno sinergijo, da bomo dosegli cilje, ki jih mladi pričakujejo, in bomo za družbo bolj pomenljivi. Zato vas v don Boskovem imenu prosim:

***Prizadevajmo si,
da iz salezijanske družine
napravimo široko gibanje
za rešitev mladih.***

DVA SORODNA DOGODKA

Dva dogodka opravičujeta izbiro te teme vezila za l. 2009: 150-letnica ustanovitve salezijanske družbe in priprava na dvestoletnico don Boskovega rojstva (1815–2015). Z obhajanjem prvega pripravljamo drugega. To bomo dosegli, če se bomo spomnili na poziv Janeza Pavla II. v svetem letu 2000: »Vsaka redovna družina bo prav obhajala sveto leto, če se bo s čistim srcem vrnila k ustanovnikovemu duhu!«

V tem smislu si ne morem kaj, da ne bi spomnil na don Boskovo izkušnjo. Najprej se je on osebno z vsemi močmi posvetil reševanju mladih, ki jih je videl tavati po ulicah, potem je nekatere povabil, da bi se pridružili njegovemu apostolskemu delu in ustanovili neke vrste prvo obliko »salezijanske družine«. Ko pa je uvidel, da ga mnogi zapuščajo in je ostal sam ali skoraj sam, je zbral okoli sebe skupino mladih in jih vzgojil, da so z njim ustanovili redovno družino: tako so se rodili salezijanci. Potem so prihajale druge skupine, zgrajene na različnih ravneh, vendar z istimi apostolskimi cilji. Ta kratka 'zgodovinska omemba' pojasnjuje, kaj je salezijanska družina in njen odnos do temeljnega jedra, do posvečenih - SDB in HMP -, katerih srce in gibalno, kot sicer vse salezijanske družine, je navdušenost za geslo *Da mihi animas, cetera tolle*. To obsega duha, ki mora biti značilen za vse člane in skupine salezijanske družine.

Zdi se mi samo ob sebi umevno, da čim popolnejša je posvetitev, toliko večja je odgovornost za animacijo. To prepričanje nam je potrdil sveti oče Benedikt XVI. v govoru pri avdienci za člane zbora 31. marca 2008: »Don Bosko je hotel, da bi neprekinjenost njegove karizme v Cerkvi bila zagotovljena z izbiro posvečenega življenja. Tudi danes bo salezijansko gibanje raslo v zvestobi samo, če bo znotraj njega ostajalo močno in živo jedro posvečenih oseb.«

1. SALEZIJANSKA DRUŽINA VČERAJ

Stopetdesetletnica ustanovitve salezijanske družbe je prednostni trenutek, da razmišljamo o izvorni don Boskovi misli in o konkretni ustanovitvi izvirnih skupin, ki jih je spodbudil in gojil on: don Boskovi salezijanci, hčere Marije Pomočnice, združenje salezijancev sotrudnikov in združenje

častilcev Marije Pomočnice. Če se naslonim na Jezusovo priliko o Božjem kraljestvu in njegovi moči, si upam reči, da se je seme, ki ga je vsejal don Bosko, razraslo v gosto obraslo in močno drevo, v pravi Božji dar Cerkvi in svetu. Salezijanska družina je namreč doživela pravo pomlad. Prvotnim skupinam so se na pobudo Svetega Duha pridružile druge skupine, ki so s posebnimi poklici obogatile občestvo in razširile salezijansko poslanstvo.

Danes je vsem očitno, kako se je povečala družina in se pomnožilo opravljeno delo in delo, ki o njem še sanjamo. Preko vseh meja se je razširilo področje dela v prid mladih in odraslih. Za vse to smo hvaležni Gospodu in se zavedamo svoje večje odgovornosti prav zato, ker je kot vsak poklic tudi poklic salezijanske družine v službi poslanstva, v našem primeru za odrešenje mladine, posebno najrevnejše, zapuščene in ogrožene.

1.1 Karizmatično »seme«

Duh, miselnost, pastoralna izkušnja ter gledanje na svet in na Cerkev je don Boska navedlo na nekatera prepričanja in ustrezne pobude.

- *Vesoljno poslanstvo Cerkve*, ki ga je treba privzeti solidarno, da bi rešili celotnega človeka in vse ljudi. V okviru tega poslanstva se morajo njegovi sinovi in privrženci odlikovati po prednostni ljubezni do mladih, ubogih in še neevangeliziranih ljudstev.
- Koristnost, nujnost in priganjajoča potreba, da *bi se duhovno povezali in se združili v delovanju* za ustrezna dela, ki vodijo k omenjenemu cilju.
- Možnosti, ki jih je duh, podarjen njemu, imel za življenje v *različnih življenjskih dobah*, in torej da prek združevanja »dobrih« prispeva k velikemu poslanstvu Cerkve, tako da se vanjo vključi s salezijanskimi »prioritetami«.
- *Ustanovitev prvih skupin*: duhovno strnjeni okoli oratorijske izkušnje kot poslanstvo, kot slog, kot metoda in kot duh:
 - z različno povezanostjo s salezijansko družbo (izvirno jedro),
 - z različno združujočo trdnostjo,
 - z različno ravni »krščanske« zavzetosti v javnosti kot sredstvo pri padnosti.
- Zgodovinska vloga SDB, HMP in salezijancev sotrudnikov.

1.2 Seme pod snegom: tiha rast

Ti uvidi **so se razvijali** v skladu z razumevanjem, ki so ga don Boskovi privrženci mogli imeti v okviru določenega gledanja in življenja Cerkev. Ta razvoj opazimo:

- v trajnosti in razširjanju skupin, ki jih je ustanovil don Bosko;
- v posodabljanju in občasnih preveritvah organizacijskih in duhovnih prvin;
- v čutu za življenjske odnose, ki jih te skupine ohranjajo med seboj.

Medtem pa so nastajale **druge skupine** po različnih celinah s podobnimi značilnostmi, saj so jih ustanavljali salezijanci.

Med njimi je gotovo najbolj vidna skupina don Boskovih prostovoljk, s katero so prenesli salezijanskega duha v posvečeno svetnost, kar je tudi za Cerkev bila novost.

Nove razmere, ki so nastale po 2. vaticanskem cerkvenem zboru (Cerkev kot občestvo, prenova ustanov posvečenega življenja, vrnitev k izvirni karizmi in poudarjanje pomembnosti laišтва), so pripomogle, da smo odkrili in *poudarili* značaj karizmatične »družine«, ki ga je povezovala nastalih skupin lahko imela, in *določili* tudi delovne smernice v tem smislu: komunikacija med skupinami, izrazi občestva, animatorska vloga salezijancev, vrhovni predstojnik kot osrednja točka ter skupne prvine duhovnosti.

Ta nova miselnost mora seveda še preiti od *listine k življenju* vsake skupine in vsakega člana skupine, da bi salezijansko družino živeli kot razsežnost njihovega poklica. »Brez vas nismo več mi!«

1.3 Drevo in gozd: bohoten razvoj

Nekatera dejstva so spremljala in podpirala razvoj družine:

- Potrebno je bilo formalno in javno priznanje pripadnosti skupin, ki so nastale po don Boskovi smrti. Danes je 23 uradno priznanih skupin:

1. družba sv. Frančiška Saleškega (don Boskovi salezijanci)
2. družba hčera Marije Pomočnice
3. združenje salezijancev sotrudnikov
4. združenje Marije Pomočnice
5. združenje nekdanjih don Boskovih gojencev in gojenk
6. združenje nekdanjih gojenk in gojencev hčera Marije Pomočnice
7. ustanova don Boskovih prostovoljk
8. hčere presvetih src Jezusa in Marije
9. salezijanske oblate presvetega Jezusovega Srca
10. apostolke svete družine
11. sestre ljubezni Mijazakija
12. sestre misijonarke Marije Pomočnice
13. hčere Božjega Odrešenika
14. deklice brezmadežnega Marijinega srca
15. sestre Jezusa Mladeniča
16. združenje salezijanskih dam
17. prostovoljci z don Boskom
18. sestre katehistinje Marije Brezmadežne pomočnice
19. hčere kraljevskega dostojanstva Marije Brezmadežne
20. pričevalci Vstalega 2000
21. kongregacija sv. nadangela Mihaela
22. kongregacija Src Vstajenja
23. kongregacija sester Gospodovih oznanjevalk

- Nastale so tudi *druge skupine*, ki čakajo, da dozorijo razmere, da bi bile formalno priznane kot članice salezijanske družine; medtem se pripravlja teren, v katerem bi lahko nastale še druge skupine.
- Salezijanska družina je veliko razmišljala o svoji identiteti (gl. GVS 358), o prvinah, ki zagotavljajo njeno trdnost in edinost, o organizaciji komunikacije (gl. *Listina občestva* in *Listina poslanstva*).
- Skupno smo si prizadevali za poglobitev možnosti in opredelitev načinov občestva med vsemi; iz tega sta nastala pomembna dokumenta: *Listina občestva* in *Listina poslanstva*, ki ju je pa treba še nadalje razširjati, preučevati in uresničevati.

2. V TRETJEM TISOČLETJU: DANAŠNJI IN JUTRIŠNJI ČAS

2.1 Na poti občestva

Cerkev je vstopila v *novo obdobje občestva*, ki ga označujejo celinske sinode in vesoljna Cerkev, ekumenski dialog, medversko gibanje, svetovna solidarnost in prizadevanje za spravo.

Značilnosti takega občestva so:

- ponoven pregled temeljev,
- večja razširjenost,
- ustreznejše razumevanje njegovih razmer,
- večja vidljivost,
- večja apostolska in misijonska operativnost,
- njegov odnos do poslanstva: »Občestvo rodi občestvo in se bistveno upodablja kot misijonsko občestvo« (KL 32).

Čeprav je naša družina pretežno apostolska, pa po svoji značilnosti *družine* nujno poganja korenine v skrivnost Trojice, ki je izvir, vzorec in cilj vsake družine. Ko premišljujemo Boga-Ljubezen, Boga-Občestvo in Boga-Družino, doumemo, kaj za nas pomeni poslanstvo (»biti znamenje in nosilci Božje ljubezni«), duhovnost občestva in dejstvo, da smo družina.

Oče od nas terja široko srce, da se bomo kot člani in skupine salezijske družine sprejemali in priznavali kot bratje in sestre, možje in žene, ki jih on ljubi: vabi nas on osebno, da delamo na njegovem polju za isti cilj. Človeška ozkosrčnost utegne postavljati ovire in ločitve, iskati – kot med apostoli – prvo mesto, na škodo Božjega kraljestva. Včasih naš strah in zadržanost do edinosti z drugimi povzročata podobne učinke. Srce, kakor je Očetovo, pomeni pravo in globoko čustvo do mladih in do tistih, ki se žrtvujejo zanje. Preraste v pristrčne odnose, v vrednotenje drugih in vsakogar ter hvaležnost za vse, kar vsakomur uspe dati drugim.

Sveti Duh nam nakazuje drugo držo za graditev družine: zastonjsko in veselo sprejemanje drugačnosti. Razodevanje Duha so mnogi jeziki, različne karizme, pravi udje enega samega telesa. So milijarde ljudi, od katerih je vsakdo oblikovan kot Božji otrok. Duh se ne ponavlja, ne proizvaja v serijah.

Don Bosko je bil mojster pri ustvarjanju edinosti v različnosti tipov in značajev, razmer in sposobnosti. V njegovem času je bilo te občutljivosti manj. Danes pa različnost pomeni vzgojni in pastoralni izziv za človeško sožitje, za cerkveno pričevanje in za salezijansko družino.

Različnost pomeni obilje odnosov, pisanost moči, rodovitnost polja in torej plodnost brez preračunljivosti. Kakšno neprimerljivo priložnost za dialog, za medsebojno izmenjavo duhovnih in vzgojnih izkušenj morejo v salezijanski družini nuditi možje in žene, posvečeni in svetni, duhovniki in laiki, v posebnem stanu kot zakonci in otroci, kot mladi, odrasli in ostareli, delavci, obrtniki in študentje, ljudje raznih ljudstev in kultur, v polni moči ali preizkušani v bolezni, sveti in grešniki!

Seveda pa edinstvo med različnimi ni naravno dejstvo; marveč je Jezus, da bi mi premagali nagon po samopotrjevanju, prosil, »da bi bili eno!« (Jn 17,11).

Jezus, Gospod, ki je postal naš popotni tovariš, ki med seboj spravi vse stvari, tiste, ki so v nebesih, in tiste, ki so na zemlji (gl. Kol 1,20), in jih povezuje v Bogu, nam nakazuje tretjo držo: voljo, da bi hodili skupaj proti skupnemu cilju, da se skupaj postavimo v prostor, ki nikakor ni nebeški, v Božje kraljestvo; da bi oblikovali razpoznavno skupnost učencev, ki skupaj sprejema njegovo poslanstvo: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarstvu« (Mr 16,15).

To so tri nujne drže, da bomo rasli v občestvu: široko srce, sprejemanje različnosti, volja za skupno hojo proti skupnemu cilju.

2.2. Občestvo v poslanstvu in za poslanstvo

Občestvo rodi občestvo in se bistveno upodablja kot misijonarsko občestvo (KL 32). Sedaj v tretjem tisočletju je naš glavni cilj razvidno izražati *občestvo v poslanstvu*, pri tem pa upoštevati tale merila:

- Po *konstantah izvirov* in razvoja salezijanske družine.

Ena stvar je postala konstantna, kot dragocena dediščina: navdušenje za vzgojo, posebno za najrevnejšo mladino, ki ji pomagamo, kako naj bi se ovedela svojega dostojanstva kot osebe, vrednote in možnosti, ki jih ima njeno življenje za Boga in za svet.

Da mihi animas! To je don Boskovo geslo, ki ga sprejemamo za svoje! Mi gledamo na mlade, na njihovo duhovno razsežnost, in se zavzemamo zanje, da bi v njih obudili poklic Božjega otroštva in jim pomagali, da bi ga uresničili, ter se pri tem držimo preventivnega sistema, to je z razumom, vero in ljubeznivostjo. To terja ločenost od vsega, kar bi nas utegnilo odtegniti od naše predanosti Bogu in mladim. V tem je pomenljivost drugega dela gesla *cetera tolle*.

- ✦ V skladu za razmerami *današnjega sveta*.

Svet, ki je poenoten prek občestvenosti, ki pa ga označuje zapletenost, transversalni značaj mnogih »primerov« in možnost povezav, ponuja nov scenarij za krščansko, spodbujevalno, vzgojno in mladinsko poslanstvo.

Salezijanska družina bo skušala kot skupnost ponuditi raznovrstno navzočnost v družbi in vplivnost pri svoji vzgojni dejavnosti; to je problem mladine, varstvo življenja, boj proti revščini v najrazličnejših oblikah: pospeševati je treba mir, braniti razglašene človekove pravice in oznanjati Jezusa Kristusa, da ga bodo spoznali.

- ✦ Kot sad zadnjih vezil.

Vezila zadnjih treh let so poudarjala težek položaj vzgoje, prizadevanje za družino, pospeševanje življenja, prednost za revne, svetovno solidarnost in novo evangelizacijo.

To novo obdobje bo v znamenju goreče in dejavne ljubezni, polne fantazije in velikodušnosti, ki je iz don Boska napravila podobo dobrega Pastirja, ki so jo razpoznali mladi preprosti ljudje tedanjega časa. Mi kot salezijanska družina smo danes, v XXI. stoletju, poklicani, da svoje ubogo in včasih tudi grešno srce oblikujemo po Jezusovem srcu, v katerem se je Bog razodel svetu kot tisti, ki daje življenje, da bi človek bil srečen in imel življenje v obilju (gl. Jn 10,10).

2.3 Nekatere zahteve za nadaljnjo pot

Pojavljajo se nekatere zahteve za nadaljevanje poti za rast in dosego cilja občestva v poslanstvu, ki smo si ga zadali:

- Za lažje razumevanje je treba poglobiti *mogoče skupno področje* in delovne značilnosti poslanstva.

To terja, da gledamo, razmišljamo, se pogovarjamo in molimo skupaj, da bi našli pot, ki jo je treba prehoditi v duhu občestva. To je znanje ljubezni, ki ga mladi pričakujejo zase in od katerega bodo gotovo čutili vpliv in korist.
- Postaviti *v središče duhovnost* kot pobudo k občestvu za poslanstvo, v skladu s časom Cerkve in z razmerami današnje verske izkušnje; iz tega sledi nujnost oblikovanja članov in vključevanje drugih.

Svetost: je vir in energija, iz katere »izhaja široko apostolsko gibanje, ki na razne načine deluje za reševanje mladine« (K SDB 5): salezijanska družina. Ne moremo si zamišljati, da bi mogla biti rezultat kake tehnično še tako popolne organizacije združevanja. Obudil jo je Sveti Duh in živi iz Svetega Duha.

Tej družini namenjam nujen poziv, da si pridobi novo mišljenje, da se zamišlja in deluje vedno kot gibanje, z močnim duhom občestva (sloge), s prepričano voljo za združevanje moči (z enotnimi nameni), z zrelo sposobnostjo delovanja v povezanosti (enotnost načrtov). V pravilniku za salezijance sodelavce je don Bosko zapisal: »V vsakem času so imeli za nujno edinstvo med dobrimi pri medsebojni pomoči za pospeševanje dobrega in odvratanje zlega ... Kadar so slabotne moči povezane, postanejo močne; če je ena vrstica, sama, se hitro strga, težko je strgati tri, spletene skupaj. Slabotne sile, če so združene, postanejo močne: *Vis unita fortior, funiculus triplex difficile rompitur.*« Nikoli ne smemo pozabiti, da nas je ustanovil svetnik socialne ljubezni, don Bosko (gl. *Deus caritas est št. 40*), ki pa se je zavedal, da vzgojno-pastoralno delo potrebuje kooperativno ljubezen, za katero Sveti Duh vzbuja karizme.
- Zagotavljati *avtonomno sposobnost* skupin tako za lastni razvoj in oblikovanje lastnih članov kot za apostolsko delo.
- Dojeti in uvajati *prožne oblike sodelovanja*: »misliti globalno, delovati lokalno«.
- Poglobljati salezijansko izkušnjo, ki poteka v *laiških okoljih*.

3. SMERNICE ZA PRIHODNOST

Sad tega vezila mora zato biti vidnejše in tudi konkretnjše združeno prizadevanje glede poslanstva.

Preveriti je treba veliko pobud ter pri tem upoštevati razvoj življenja in določene prioritete. To imata za cilj *Listina občestva* in *Listina poslanstva* salezijanske družine. Medtem ko prva točneje določa našo skupno DNA, tiste prvine, ki označujejo našo salezijansko karizmatično identiteto, pa druga pomeni razlago namenov in smernic. Cilj obeh je na prvem mestu ustvarjati zavest, oblikovati miselnost in spodbujati rast »kulture salezijanske družine«. Obe morata privedi vsakega člana različnih skupin, da bo čutil, da brez drugih ni tisto, kar bi moral biti, in zato morata izzvati različne sinergije, mnogovrstne, čeprav ne vse institucionalizirane s pravili. Želim si, da bi sad tega vezila bila *Listina duhovnosti*, o kateri smo že večkrat govorili. Duhovnost je temeljna motivacija in najmočnejša silnica prizadevanja vsakega člana salezijanske družine, ki lahko zagotavlja večjo učinkovitost in vpliv pri vzgojnem delu in evangelizaciji.

3.1 Sinergije poslanstva

Razpravljanje o *Listini občestva* in o *Listini poslanstva* nam daje priložnost, da razmišljamo o možnosti pogojev za sinergije pri poslanstvu. Najprej moramo imeti pred očmi, da že imamo skupno poslanstvo in ga že uresničujemo. To je poslanstvo, ki ga je vzbudil in točneje opredelil Sveti Duh v različnih služenjih in pobudah, v različnih posegih, v prepletanju ciljev, vsebin in metod, kot beremo v vseh konstitucijah ali pravilnikih različnih skupin. Delo Svetega Duha je spodbudilo, da je pognala in zrasla nova veja s svojimi značilnostmi. To nam mora pomagati razumeti, da je prvi pogoj za občestvo in skupno poslanstvo, da vsaka skupina z največjim naporom uresničuje svojo poklicanost in svoje poslanstvo, ki ji vliva življenjsko moč v zvestobi in ustvarjalnosti. Sveti Duh nas je že opredelil in razločil v moške in ženske, posvečene in laike, navzoče med mladino, med bolniki, med ljudstvi, ki jih je treba evangelizirati itn. Če bo vsaka skupina v duhu in s cilji, ki so pojasnjeni v lastnem pravilniku in se ujemajo s salezijansko duhovnostjo, dosegala te cilje, imamo že izpolnjeno salezijansko poslanstvo.

Največja pomoč in najboljše uresničenje *Listine občestva* in *Listine poslanstva* je torej zavest dopolnilnosti v služenju velikemu poslanstvu, čemur naj služi odprtost in razpoložljivost za podporo skupnemu poslanstvu s strani vsakega člana vsake skupine.

Vendar naši časi dovoljujejo in terjajo nove oblike skupnega poslanstva. Danes obstajajo, kot smo poudarili v vezilih zadnjih let, skupne zadeve (npr. družina, življenje, vzgoja, pravice mladoletnih, problem miru, vprašanje žensk, ohranjanje stvarstva), kjer lahko vsi sodelujemo. V najrazličnejših oblikah se pojavlja svetovna solidarnost in išče privolitev, javne izjave, pritiske na organizme, ki usmerjajo življenje narodov in sveta. Obstajajo pa tudi nove možnosti za povezavo v mreži in komunikaciji; to vodi do raznih oblik posegov in sproža sinergije, ki prej niso bile mogoče. Hočemo, da obrodijo sad še ne raziskane možnosti v salezijanskem poslanstvu, in izkoristiti priložnosti, ki nam jih daje naš čas s povezovanjem pridobljene sposobnosti in inovativne ustvarjalnosti.

Prepričan sem, da se bo salezijanska družina verodostojno predstavila pred Cerkvijo in bo pastoralno, duhovno in poklicno rodovitna za mlade, če ji bo uspelo delovati zanje skupaj kot pravo gibanje. Ne smemo pozabiti, da se gibanje odlikuje z nekaterimi vodilnimi idejami in skupnim duhom. Člani različnih skupin enega gibanja živijo in skupno delujejo bolj v enotnem duhu in enotni praksi kot v enem pravilniku. Je bolj življenjska kot formalna pripadnost! S tega vidika je salezijansko gibanje veliko večje od salezijanske družine, ker vključuje mlade same, starše naših naslovnikov, sodelavce, prostovoljce, tiste, ki simpatizirajo s salezijanskimi ustanovami, in dobrotnike, tudi nekristjane, kot se dogaja v mnogih delih sveta, zlasti v Aziji, pa ne samo tam. Gre za osebe, ki se delno udeležujejo salezijanskega poslanstva in salezijanske karizme. Oni so »don Boskovi prijatelji«. Znotraj tega velikega gibanja je salezijanska družina kot spodbujevalno jedro.

3.2 Viri moči

Na kakšne vire moči lahko računamo?

- Na prvem mestu računamo na oblikovanje oseb in na krepitev skupnosti ali skupin.
- Potrebujemo pa tudi izdelavo in pridobivanje skupne karizmatične kulture ali miselnosti, k čemur naj pripomoreta *Listina občestva* in

Listina poslanstva.

- Organizacijska podpora je sicer koristna, vendar je samo pomoč in jo je treba uskladiti s konkretnimi potrebami in konkretnimi razmerami.

Še nadalje smo torej prepričani, da je Salezijanska družina, predvsem tudi danes, karizmatična stvarnost, katere velika vira moči sta Sveti Duh in ustvarjalnost, ki pa se opirata na zadostno organizacijsko strukturo.

Glede poslanstva moramo poudariti še neki drug vidik. Pravimo, da smo odgovorni za poslanstvo. Moramo pa se zavedati, da poslanstvo, ki se nanaša na različna področja, s skupnimi cilji in duhom, ne vključuje nujno odgovornosti pri vsaki posamezni pobudi ali na vsakem posameznem kraju. Ko počasi prehajamo od širokega območja poslanstva do njegovega konkretnega uresničenja, bomo videli, ali se ujemajo dvo- ali tristranska sodelovanja, ne da bi se usidrali v kakšno globalno strukturo, ki naj bi preventivno vodila celotno stvar. Prav je, da imamo pred seboj jasen cilj in se ravnamo po zakonih življenja in stvarnosti, kakor smo ponavljali v prejšnjem šestletju, naj bi mislili globalno, delali pa lokalno, in tako oživljamo celice, bistvene organizme, vmesne organizme in končno najvišjo strukturo.

3.3 Nekatera področja sodelovanja

Mladi

Vsi skušamo pri različnih pobudah delati z največjim številom mladih. Opažamo, da se med mladimi krepijo, posebno v zadnjem času, mladinske skupine, ki si prizadevajo za človeško rast in rast v veri, skladno s preventivnim sistemom, ki ni samo metodologija, marveč tudi način dojemanja vsebin. V njih se oblikujejo voditelji, ki jim pravimo animatorji, spremljevalci itn. Utrjuje se predvsem salezijansko mladinsko gibanje (SMG), v katerem se srečujejo mladinske skupine, ki nastajajo in se oblikujejo v salezijanski družini in hočejo biti njen del. To je možnost, ki je ponujena vsem. Do sedaj pri animaciji SMG vlada močno sodelovanje med salezijanci in hčerami Marije Pomočnice. Želim si, da bi v prihodnje še bolj sodelovali tudi salezijanci sotrudniki in bivši gojenci in tako pospeševali SMG med njihovimi mladinskimi skupinami.

Tudi ta pobuda se je uskladila med bližnjimi vejami salezijanske družine, ki so bolj navzoče na mladinskem področju. SDB in HMP imajo namreč že dolgo izkušnjo, veliko ustanov in organizmov za animacijo, ki so dejavni že dolgo časa. Seveda je udeležba odprta vsem drugim. Sodelovanje se začne s skupno osnovo, ki se izdelava ob vsakem srečanju ali dogodku.

Za mladinske skupine je prav, da imajo skupno osnovo za človeško oblikovanje, pot vere in poklicno ponudbo, ker vse to uresničuje don Boskovo vzgojno pojmovanje.

Torej imamo že obstoječe sinergije in možnosti za odpiranje drugim v salezijanskem mladinskem gibanju, ki že čutijo, da mislijo globalno. Ko sem krožil po svetu, sem videl, kako poslanica, ki jo vrhovni predstojnik pošlje vsako leto iz Turina, ob don Boskovem prazniku zbere po vsem svetu skupine, ki so navzoče na različnih celinah. Obstaja torej mladinski prostor, kjer lahko vzgajamo mlade tudi za prihodnje sinergije in prihodnjo solidarnost.

To dokazuje tudi uspešnost svetovnih dni mladih, ki jim kljub razdaljam in stroškom uspe zbrati mlade z vseh strani sveta, ki pripadajo različnim škofijskim skupinam, skupinam, ki jih vodijo redovniki, gibanjem ali se sploh identificirajo s tovrstno pobudo.

Poklicna ponudba

S temo SMG je povezana tudi tema o poklicni ponudbi, o usmerjanju k poklicu in o našem pričevanju. Vemo, da je don Bosko, ki je visoko spoštoval laike, skakal od veselja, kadar je Cerкви mogel dati duhovnike in posvečene osebe. Če namreč drži, da imajo vsi enako dostojanstvo in enako poklicnost k svetosti, pa tudi drži, da v časovni stvarnosti Božjega kraljestva obstajajo poklici, ki na poseben način vodijo cerkveno skupnost. Zato je pomembno, da smo povezani tudi v teh ciljih. Ko naše skupine ali naše mlade spodbujamo na pot človeškega in krščanskega oblikovanja, jim ponujamo obširen seznam poklicev in jim predstavimo tudi zavzetejše prizadevanje za »hojo za Kristusom«, ki je lastna nekaterim posebnim poklicem.

Cilj mladinskih skupin, ki jih vzgajajo naše posebne veje družine, ni gojiti »piščeta« za lastno združenje. Naš cilj je krščanska vzgoja in usmerjanje mladega človeka v življenje. Prizadevati si moramo, da do mladega človeka pride Kristusov klic, in mu nakazati, da v časovni razsežnosti

Božjega kraljestva obstajajo tudi poklici z večjo zavzetostjo. Biti moramo sposobni vzbuditi v mladih željo po oblikovanju in razpoložljivosti, biti sposobni usmerjati jih k poklicem služenja in velike pomembnosti (med njimi tudi prostovoljstvo), vse v realnosti Božjega kraljestva.

Misijoni

Tretje področje, na katerem že sodelujemo, področje, ki ga solidarnost in trenutno sodelovanje lahko razširita in ponudita nove možnosti, je misijonsko delovanje. Pri zadnjih misijonskih odpravah se je poleg redovnikov okrepila navzočnost laikov, posameznikov, zakonskih parov in celo celotnih družin. Lepo je poudariti, da znotraj salezijanske družine obstajajo skupine, ki vključujejo misijonarsko dejavnost med svoje značilnosti.

Misijonsko delovanje ima kljub temu različne oblike in pobude, zlasti v tem našem času, v katerem govorimo o globalni solidarnosti. Obstajajo nove možnosti misijonarskega prizadevanja. Obstaja možnost osebne navzočnosti. Ko vidimo razlike po različnih delih sveta, menim, kako bi bilo lepo, če bi obstajala mreža pobratenja, ki bi prenašala sredstva, kakršna kje potrebujejo. Kjer pa so na razpolago viri moči, da bi bili odprti za sodelovanje bodisi za kratek rok bodisi za stalno. To naj bi veljalo za fazo načrtovanja kot za uresničevanje načrtov s sinergijo.

Salezijanski vestnik

Obstaja še drugo, zelo pomembno področje, kjer že sodelujemo: to je področje komunikacije v Cerkvi in v družbi. Vsaka skupina ima svoj organ (svoje glasilo) za notranjo komunikacijo, ki ga razdeljuje zunaj skupine. Vedite pa, da obstaja revija ali glasilo, ki predstavlja vse, to je Salezijanski vestnik. Pravimo, da je glasilo za salezijansko družino, za salezijansko gibanje in za salezijansko mnenje v svetu, ki predstavlja gledišče salezijanske družine o stvarnostih, ki jih preživljamo, in svetu odpira okno in pogled na salezijansko stvarnost.

Res je, da Salezijanski vestnik ureja in razširja salezijanska družba. Bilo bi odveč in težko, če bi hoteli ustvariti veliko glasilo za predstavljanje celote. Rajši dajemo vedno več prostora salezijanski družini v uredniškem svetu in predstavljamo naše stvarnosti, kot pa da bi parcelirali strani. To

ne bi bilo primerno. Iz podobe, kakršno ustvarja Salezijanski vestnik, imamo vsi korist.

3.4 Cerkvena vidljivost salezijanske navzočnosti kot »gibanje«

Bilo bi zanimivo, če bi z združevanjem vseh sil delovali vedno bolj kot *gibanje* in tako ustvarili vidno navzočnost v družbeni in cerkveni stvarnosti. Premagati moramo dve ne tako nepomembni nevarnosti: na eni strani preveč poudarjeno vodilno vlogo, na drugi strani pa neopravičljivo izmikanje delu. V krajevni Cerkvi bi morala obstajati bolj naša solidarnost s škofom in z duhovniki kot pa ustanova z veliko propagando in hvalisanjem. Morali bi pokazati sposobnost delovanja za nekatere zadeve in pokazati, da ne delujemo samo v svojo korist, ampak za cerkveno skupnost, ki pa je s svoje strani v funkciji odrešenja sveta.

3.5 Kultura salezijanske družine

Da bi kultura družine, to je gledanje in miselnost skupnega delovanja, prešla na vse veje in celotno drevo, je nujno, da se vsi člani posameznih skupin zavedajo, da pripadajo širokemu apostolskemu gibanju oseb, ki se je porodilo v don Boskovem apostolskem srcu, in so pripravljene za sinergije, zbliževanje in za vsakovrstno, razno, prožno in prilagodljivo sodelovanje. Ne iščemo ogromne organizacije, da bi določili in z vrha ratificirali stvari, ki jih je treba opraviti, ampak močno duhovno pobudo, ki naj bi celicam in organom dalo nov življenjski zagon, da bi oni določili mogoče sodelovanje.

S tega vidika se poraja kot prva naloga, da bi vsi ponovno prebrali »Listino občestva« in »Listino poslanstva«. V njej je veliko idej, ki jih je treba razširiti, in velike izbire, za katere se je treba odločiti.

Vsekakor pa bo poleg preučevanja teh dokumentov koristno uvesti med različnimi skupinami izkušnjo sožitja, duhovnosti, bratstva in sodelovanja. To bo dvignilo raven medsebojnega zaupanja in vrednotenja možnosti, ki jih vsebuje karizma salezijanske družine. Cilj, ki ga je treba doseči, je vedno preiti od sloge k občestvu namenov, k sodelovanju in soodgovornosti pri skupnih načrtih v določenem družbenem ali cerkvenem okviru.

4. NAMIGI ZA URESNIČEVANJE VEZILA

Podam vam nekatere korake, da boste storili vse, da bo salezijanska družina res postala široko gibanje v službi reševanja mladine.

4.1 Sodelovanje pri oblikovanju in poglobljanju karizmatične miselnosti salezijanske družine

Zato si bomo prizadevali:

- vsaka skupina salezijanske družine naj preučuje in pogloblja *Listino občestva* in *Listino poslanstva*, da bo v vsakem njenem članu rasla kultura družine in zavest gibanja;
- poročati o sklepih preučevanja krajevnemu in inšpektorialnemu svetu salezijanske družine ter kot sklep izbrati nekatere delovne smernice medsebojnega sodelovanja in skupnega prizadevanja v službi salezijanskega poslanstva na lastnem območju.

4.2 Pospeševati skupno prizadevanje

Skupaj preučevati z različnimi skupinami salezijanske družine, navzočimi na določenem območju, razmere današnje mladine, predvsem pred velikimi izzivi življenja, revščine v njenih različnih oblikah, evangelizacije, miru, človekovih pravic ... in iskati:

- načine, kako bi izboljšali že obstoječe pobude z večjim sodelovanjem in delovanjem v mreži;
- nove pobude, ki jih bo treba pospeševati, s posebnim prispevkom različnih skupin, ki so tam navzoče.

4.3 Instrument občestva: krajevni in inšpektorialni svet salezijanske družine

Še bolj okrepiti krajevni in inšpektorialni svet salezijanske družine ter poiskati najustreznejšo obliko za uresničenje, da bodo ne samo priložnost

za izmenjavo idej in izkušenj, ampak predvsem orodje

- za skupno razmišljanje o izzivih poslanstva na lastnem območju in za sodelovanje po nekaterih temeljnih smernicah kot odgovor, ki ga skuša vsaka skupina dati po svojih močeh;
- za iskanje oblik prožnega in dobro razčlenjenega sodelovanja pri vzgojnih in evangelizacijskih načrtih v službi mladih.

4.4 Nekatera izhodišča za sodelovanje in delo v mreži, ki jih je treba pospeševati in razvijati

- ✦ Animacija salezijanskega mladinskega gibanja,
- tako da razvijamo v raznih skupinah, ki jih vodijo skupine SD, prizadevanje za sodelovanje in soudeležbo pri salezijanskem mladinskem gibanju;
- vključevati se v spremljanje skupin in mladih;
- v oblikovalnem postopku si med seboj deliti potek vzgoje za vero, ki naj jim pomaga odkriti in sprejeti lastni apostolski poklic v Cerkvi in v civilni družbi.

Animacija in pospeševanje med mladimi in odraslimi salezijanskega, socialnega in misijonarskega prostovoljstva kot salezijanski odgovor na velike izzive sveta današnje mladine, posebno najrevnejše in ogrožene.

Pospeševanje duhovniških, redovniških in laičkih poklicev s posebnimi nalogami v službi Cerkve in posebej v salezijanske družine, in to z:

- udeležbo pri pobudah za duhovne poklice, ki jih je že uvedla krajevna Cerkev;
- pričevanjem z lastnim življenjem, ki ga živimo kot poklic, s predstavljanjem različnih poklicev v Cerkvi in v družbi, posebno še v okviru salezijanske družine;
- posebno pozornostjo in spremljanjem mladih na njihovi zakonski poti z ustreznimi pobudami;
- podporo družinam in staršem pri njihovem vzgojnem prizadevanju, tako da pospešujemo šole za zakonce, zakonske skupine itn.

SKLEP

Sklepam z molitvijo k don Bosku, karizmatičnemu očetu celotne salezijanske družine, ki jo je sestavil Egidij Viganò. Zdi se mi posebno primerna, saj posebej poudarja cilje in programe. Kot navadno pa sklenem z nazorno zgodbico. Ko je sv. Pavel govoril o stvarni Cerkvi, je napisal posebno metaforo o telesu, ki »je sicer eno in ima veliko udov, vsi telesni udje pa so eno telo, čeprav jih je veliko« (1 Kor 12,12). Ko govorim o salezijanski družini, sem rajši podčrtal hkrati edinost, na kar se nanaša podoba telesa, življenjsko moč, dinamizem, ki je lasten gibanju, za katero sem uporabil podobo gozda, da bi ostal zvest začetni priliki o semenu, ki postane drevo, in o drevesu, ki postane gozd.

Najprej **molitev** salezijanske družine:

*Oče in učitelj mladine,
sveti Janez Bosko,
ki si v poslušnosti Svetemu Duhu
zapustil salezijanski družini
zaklad svoje prednostne ljubezni
do »malih in ubogih«,
nauči nas, da bomo vsak dan
zanje znamenje in nosilci Božje ljubezni,
tako da bomo vsak dan v svojem srcu gojili
čustva Kristusa Dobrega pastirja.*

*Izprosi vsem članom svoje družine
srce, polno dobrote,
vztrajnosti pri delu,
modrost razločevanja,
pogum za pričevanje,
čut za Cerkev
in misijonsko velikodušnost.
Izprosi pri Gospodu za nas
milost zvestobe posebni zavezi,
ki jo je Gospod sklenil z nami,*

*in daj, da bomo pod Marijinim varstvom
skupaj z mladimi hodili po poti,
ki vodi do ljubezni. Amen.*

In še zgodbica:

JELKE

Zavijanje volkov je kot srh spreletavalo pobočje gora. Jelen, ki se je mirno pasel po sočni travi, ovlaženi z roso, se je splašil in stekel prek gozda, kolikor so ga noge nesle.

Mogočno jelenovo rogovje je stresalo veje. Nabrekel in zrel storž se je odtrgal od jelkine veje in se skotalil po grebenu, se odbil od štrleče skale in štrbunknil v vlažno in obširno kotanjo. Prgišče semen je poskakalo ven iz svojega udobnega prebivališča in se razsejalo po tleh.

»Hura!« so enoglasno zakričala semena. »Naš čas je prišel!«

»Uspelo nam je! Tu ni veric in miši. Minila je nevarnost!«

Navdušeno za začela poganjati kali, da bi opravila nalogo, ki je gorela v njihovem malem srcu, kar je naloga vsakega drevesa: povezovati nebo in zemljo. Zaradi tega drevesa poganjajo globoke korenine v zemljo in stezajo svoje grčave veje proti nebu. Če ne bi bilo dreves, bi nebo že odletelo proč.

Semena so se začela ugnezдовati v zemljo, vendar so hitro opazila, da se pojavljajo težave, ker jih je veliko skupaj.

»Prosim, umakni se malo bolj tja!«

»Pazi vendar! Pognal si mi kalček v oko!«

In tako dalje. Vendar, čeprav so se prerivala in odrivala s komolci, so vsa semena našla prostorček za klitje.

Vsa, razen enega.

Neko lepo in debelo seme je jasno povedalo svojo namero. »Saj ste trop nesposobnežev! Ko ste tako stisnjena, drugo drugemu kradete prostor in boste zrasla vsa rahitična in nerazvita. Nočem imeti nikakršnega opravka z vami. Če bom samo, bom lahko postalo veliko, plemenito in mogočno drevo. Jaz samo!«

S pomočjo vetra je semenu uspelo oddaljiti se od svojih sester in je samo samcato poglalo korenine na gorskem grebenu.

V nekaj letih je po zaslugi snega, dežja in sonca zrasla mogočna mlada jelka, ki je vladala nad dolinico, kjer so pa njene sestre postale gozd, ki je dajal senco in svež oddih popotnikom in gorskim živalim. Seveda ni manjkalo problemov.

»Miruj s temi tvojimi vejami! Zbijaš mi iglice!«

»Zakrivaš mi sonce! Odmakni so bolj tja ...«

»Kuštraš mi grivo.«

Samotna jelka jih je opazovala posmehljivo in naduto. Imela je sonca, kolikor ga je hotela, in prostor, kolikor si ga je želela.

Toda neke noči proti koncu avgusta so luna in zvezde izginile pod vojsko velikih grozečih oblakov. Med pišem in vrvežem je veter zavil z močnimi in vedno silnejšimi sunki ter se znesel nad gorami.

Jelke v gozdu so se stisnile druga k drugi, se tresle, pa se tudi ščitile in podpirale med seboj.

Ko se je vihar pomiril, so bile jelke izčrpane od dolgega boja, vendar so ostale žive.

Od nadute samotne jelke je ostal le okleščen in žalosten štrcelj na gorskem grebenu.

Naslednjo pomlad so sončni žarki božali na desetine nežnih kalčkov, ki jih je rahel vetrič zibal sem in tja. Med vejami jelk je veliko ptičev in veric našlo zatočišče. Ko je minila zima, so okoli mogočnih debel pognale rastline in cvetovi v tisoč barvah.

To je bil nenačrtovan dar, ki sta ga veter in dež poklonila goram.

Predragi bratje in sestre in vsi prijatelji! Želim vam srečno novo leto 2009, bogato z milostmi, in vam izročam nalogo, da bi iz salezijanske družine res napravili širno in solidarno gibanje oseb za rešitev mladine.

Prisrčno vdan v don Bosku

Pascual Chávez V.

vrhovni predstojnik